

DE KLEINE GIDS VOOR SOA'S

SEKSUEEL OVERDRAAGBARE AANDOENINGEN

OM GOED TE BEGINNEN

○	WAT JE MOET WETEN	04
○	WIJZEN VAN OVERDRACHT VAN SOA'S	06
○	WACHTTIJD VOOR HET OPSPOREN VAN SOA'S	08
○	HOE VOORKOM JE EEN SOA ?	10
○	GOED OM TE WETEN	12
○	DE BELANGRIJKSTE SOA'S	
	CHLAMYDIA	14
	GONORRHOEA	16
	SYFILIS	18
	HPV (HUMAAN PAPILLOMAVIRUS)	20
	HERPES	22
	HEPATITIS A & B	24
	HEPATITIS C	26
	HIV/AIDS	28
	TRICHOMONAS	30
	GENITALE MYCOPLASMA, MYCOSE, SCHURFT EN SCHAAMLUIZEN	31
○	EROVER PRATEN	32
○	HOE ZICH LATEN TESTEN ?	34
○	WAAR KAN IK ME LATEN TESTEN ?	40
○	WOORDENLIJST	42
○	DE VERENIGINGEN ACHTER HET PROJECT	44
○	IN HET KORT	46

WAT JE MOET WETEN !

Eerst en vooral : seks is plezier !

Aangezien soa's deel uitmaken van het seksleven, is het belangrijk om jezelf te beschermen en je te laten testen. In België stijgt het aantal opgespoorde soa's voortdurend, vooral bij jongeren !

SOA =
seksueel overdraagbare aandoening(en)

Soa's kunnen iedereen treffen

Iedereen loopt het risico om op een bepaald moment in zijn leven een soa op te lopen, vooral als hij of zij seksueel actief is.

Meestal zijn er geen symptomen en daarom moet je regelmatig worden getest. Het enige wat nodig is, is een bloedtest, urinetest, uitstrijkje en/of visueel onderzoek van de geslachtsdelen.

Als een soa onbehandeld blijft, kunnen de gevolgen ernstig zijn: onvruchtbaarheid, kanker, enz. Het hebben van een onbehandelde soa verhoogt het risico om andere soa's op te lopen. Aan de andere kant zijn de meeste soa's eenvoudig te behandelen als ze vroeg worden ontdekt !

Om onbezorgd te blijven genieten, lees dit boekje en ga naar :

www.depistage.be

Hepatitis C

Mycose

Gonorrhoea

HPV
(humaan papillomavirus)

VIH/SIDA

Morpioen

Hepatitis B

Genitale
Mycoplasma

Genitale Mycoplasma

Trichomonas

Chlamydia

Hepatitis A

Schurft

Syfilis

TABEL VAN WIJZE VAN OVERDRACHT

Het is niet eenvoudig om de overdrachtswijzen van alle soa's in een tabel samen te vatten. De meningen van specialisten zijn soms verdeeld over bepaalde onderwerpen. Aarzel niet om met je arts te praten. Hier is een tabel die is gebaseerd op de meest recente consensus.

	PENETRATIE VAGINAAL	PENETRATIE ANAAL	FELLATIO	CUNNILINGUS	ANULINGUS	STREEL SEKSUEEL	KUS	SPUITOMRUIL	SNIFF	MOEDER/ KIND
HIV/AIDS	●	●	○***					●		●
HEPATITIS A					●					
HEPATITIS B	●	●	●	●			○	●	○	●
HEPATITIS C	●	○						●	○	○
SYFILIS	●	●	●	●	●	●	○	●		●
GENITALE MYCOPLASMA	●	●	●	●	●	●	○			●
HPV	●	●	●	●	●	●				○
CHLAMYDIA	●	●	○	○	○	○				●
GONORRHOEA	●	●	●	●	●	○				●
TRICHOMONAS	●		○	○	○	○				●

○	LAAG RISICO	○	MIDDELGROOT RISICO	●	HOOG RISICO	●	RISICO MET BLOED
---	-------------	---	--------------------	---	-------------	---	------------------

Als je seksspeeltjes uitwisselt, zorg er dan voor dat je ook een condoom gebruikt.

* Humaan Papillomavirus
 ** Tijdens onbeschermd seks en/of seks met bloed (fisting, menstruatie, laesies, enz.).
 *** Fellators lopen een laag risico als ze sperma in de mond krijgen en hun slijmvliezen beschadigd raken.

TABEL VAN DE WACHTTIJD VOOR HET OPSPOREN VAN SOA'S

Als je **risico loopt**, is het belangrijk om je te laten testen. Niet alle soa's kunnen echter snel worden opgespoord.

Het kan enkele dagen of zelfs weken duren om ze allemaal op te sporen. Het is een goed idee om je regelmatig **te laten testen**.

	RISICO'S NEMEN	7 DAGEN	2 WEKEN	6 WEKEN	2 MAANDEN 8 WEKEN	3 MAANDEN 12 WEKEN	VERDER DAN DAN 3 MAANDEN
HIV/AIDS				BLOEDTEST		SNELTEST/ZELFTEST	
HEPATITIS A							
HEPATITIS B							
HEPATITIS C						BLOEDTEST SNELLE TEST	
SYFILIS					BLOEDTEST		SNELLE TEST
GENITALE MYCOPLASMA							
HPV							
CHLAMYDIA							
GONORRHOEA							
TRICHOMONAS							

Een volledige screening op de meest voorkomende soa's is meestal mogelijk **6 weken** na een risicovol seksueel contact. In sommige gevallen kan je arts je adviseren om je eerder (voor hiv) en/of later (voor hepatitis) te laten testen.

Let op: dit advies kan per persoon verschillen. Als je iets ongewoons opmerkt, **wacht dan niet!** Ga naar een arts voor een controle en laat je indien nodig testen en **behandelen**.

* Herpes genitalis - zie pagina 22
 ** Humaan PapillomaVirus - zie pagina 20

HOE VOORKOM JE EEN SOA ?

Bescherm jezelf !

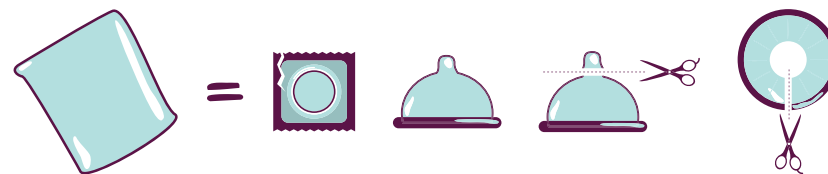
- Uitwendig condoom* : beperkt besmetting tijdens fellatio en/of seks met seksuele penetratie
- Inwendig condoom** : beperkt besmetting tijdens seks met penetratie
- Latex vierkant*** : beperkt besmetting tijdens mond-tot-vulva en mond-tot-anus seks
- Latex handschoen : beperkt besmetting tijdens hand/genitale zone en hand/anus seks

Do It Yourself - latex vierkant

Je kunt latex vierkantjes in winkels kopen, maar je kunt ze ook zelf maken :

- Open het condoom
- Knip het reservoir door zodat het condoom aan beide kanten open is
- Knip in de lengte door. Houd voor het gebruiksgemak het condoom opgerold tijdens het knippen
- Rol het condoom af voor gebruik

* Voorheen bekend als mannelijk

** Voorheen bekend als vrouwelijk

*** Zie woordenlijst - pagina 42

GOED OM TE WETEN

Er bestaan vaccins tegen de volgende soa's :

- Hepatitis A
- Hepatitis B
- HPV/Humaan Papillomavirus

DE RDT*, WAT IS HET ?

Heb je wel eens gehoord van sneltesten, ook bekend als RDT? Met behulp van een eenvoudige druppel bloed kun je in slechts enkele minuten te weten komen of je besmet bent met hiv, syfilis en/of hepatitis B en C.

Voor een betrouwbaar resultaat moet je 12 weken wachten tussen je risicovol seksueel contact en de datum waarop de sneltest wordt uitgevoerd.

Elk reactief (positief) resultaat moet worden bevestigd door een bloedtest.

De sneltest kan worden uitgevoerd door niet-medisch personeel dat is opgeleid in screening. Sommige verenigingen, centra voor gezinsplanning (www.betested.be) en medische centra bieden ze gratis en anoniem aan (zie centra p. 36). De test moet CE-gemarkeerd zijn. Je kunt ook een hiv-zelftest kopen bij een apotheek, d.w.z. een sneltest die je zelf kunt uitvoeren.

VOOR HIV/AIDS

• Preventieve behandeling :

PrEP (pre-expositie profylaxe) is een actieve orale preventieve behandeling tegen hiv die beschikbaar is voor de meest risicogroepen, zoals mannen die seks hebben met mannen, transpersonen** of mensen uit landen met een hoge prevalentie van hiv. Neem contact op met een gespecialiseerd hiv-centrum*** of kijk op www.myprep.be.

• Dringende behandeling :

Post-expositie behandeling (profylaxe (PEP))

Zo snel mogelijk, niet meer dan 72 uur na risicovolle seksuele contacten (aanranding, partner met hoog risico, seks tussen mannen, enz.), kun je naar de spoedgevallendienst gaan, indien mogelijk in een ziekenhuis dat gespecialiseerd is in hiv**, om een PEP aan te vragen.

• Niet detecteerbaar = niet overdraagbaar, behandeling als preventie

De huidige behandelingen zorgen ervoor dat mensen met hiv het virus niet meer seksueel kunnen overdragen op hun partner(s).

Het hebben van een ondetecteerbare viral load betekent dat, dankzij medicatie, de hoeveelheid virus in het lichaam zo laag is dat het niet langer mogelijk is om het in het laboratorium te detecteren. Met andere woorden, een hiv-positieve persoon die dankzij zijn behandeling een ondetecteerbare viral load heeft, draagt het virus niet langer seksueel over en beschermt zijn partner(s).

* Rapid Diagnostic Test

**Transpersonen - Transgender personen

*** Centrum gespecialiseerd in hiv - zie pagina 37

CHLAMYDIA

Identiteitsfiche : CHLAMYDIA

Type : Bacterie

Symptomen : Meestal zonder symptomen. In andere gevallen is er pijn bij het plassen of in de onderbuik/keel/anus, ongewone afscheiding uit de genitaliën en onregelmatige bloeding

Gevolgen : Ernstige infecties, onvruchtbaarheid

Screening : Vaginaal, anaal en/of keeluitstrijkje en/of urinestaal

Behandeling : Antibiotica

Bijzonderheid : Geen symptomen in 70% van de gevallen. Het is mogelijk om opnieuw besmet te raken, zelfs na behandeling en herstel. Er zijn verschillende vormen van chlamydia, sommige meer virulent dan andere, zoals lymphogranuloma venereum (LGV).

De symptomen hiervan zijn soms anders dan die van meer klassieke chlamydia-infecties. LGV kan ernstige gevolgen hebben als het zich verder ontwikkelt: zweren, zwelling van de genitaliën, abnormale vernauwing van de anus, enz.

Bescherming : Uitwendig* of inwendig* condoom, latex vierkant**.

Aanbeveling : Het is raadzaam om regelmatig een screening te ondergaan, zelfs als er geen symptomen zijn. Let op: er worden slechts 2 gonorroe/chlamydia testen per jaar terugbetaald.

Meer informatie op www.depistage.be

* Zie pagina 11

** Cf. woordenlijst – zie pagina 42

GONORROE

ALIAS DRUIPER

Identiteitsfiche : GONORROE ALIAS DRUIPER

Type : Bacterie

Symptomen : Meestal zonder symptomen. In andere gevallen is er sprake van ongewone afscheiding (uit de penis of vagina), irritatie van de penis of vulva, pijn in de onderbuik, een branderig gevoel bij het plassen of pijn in de keel en anus (vaak met afscheiding van vocht)

Gevolgen : Steriliteit

Screening : Vaginaal, anaal en/of keeluitstrijkje en/of urinestaal

Behandeling : Antibiotica

Bijzonderheid : Het is mogelijk om opnieuw besmet te raken, zelfs na behandeling en herstel.

Bescherming : Uitwendig* of inwendig* condoom, latex vierkant**

Aanbeveling : Het is raadzaam om regelmatig een screening te ondergaan, zelfs als er geen symptomen zijn. Let op: er worden slechts 2 gonorrhoe/chlamydia testen per jaar terugbetaald.

Meer informatie op www.depistage.be

* Zie pagina 11

** Cf. woordenlijst – zie pagina 42

SYFILIS

Identiteitsfiche : SYFILIS

Type : Bacterie

Symptomen : In een vroeg stadium orale, genitale of anale chancre* (kan onopgemerkt blijven) en huiduitslag

Gevolgen : In een gevorderd stadium gewrichts-, cardiovasculaire en neurologische complicaties

Screening : Bloedonderzoek en klinisch onderzoek. TROD** mogelijk, maar alleen om een eerste infectie vast te stellen

Behandeling : Injecteerbare antibiotica

Bescherming : Uitwendige*** of inwendige*** condooms en latex vierkantjes*** verkleinen het risico op blootstelling, maar bieden geen volledige bescherming omdat de chancre op andere delen van het lichaam kan worden aangetroffen

Aanbeveling : Regelmatige screening voor mensen met meerdere partners: syfilis kan goed behandeld worden en is ongevaarlijk wanneer het vroeg gediagnosticeerd wordt

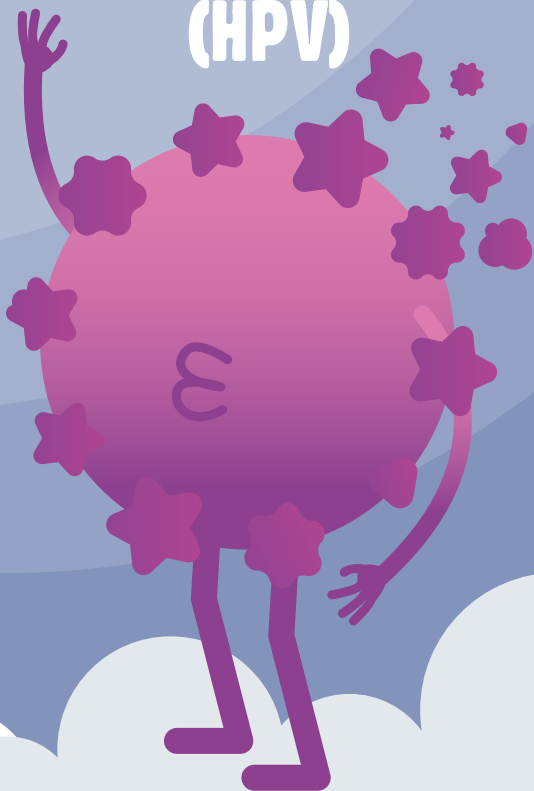
Meer informatie op www.depistage.be

* Cf. woordenlijst – zie pagina 42

** Zie pagina 12

*** Zie pagina 11

HUMAAN PAPILLOMAVIRUS (HPV)

Identiteitsfiche : HUMAAN PAPILLOMAVIRUS

Type : Virus

Symptomen : In de meeste gevallen zijn er geen symptomen. In andere gevallen ziet men precancereuze letsels die vaak pijnloos zijn en/of irritatie en jeuk als gevolg van wratten (condylomen genoemd)

Gevolgen : Varieert afhankelijk van de stam (meer dan honderd), waaronder genitale wratten of precancereuze letsels die kunnen uitgroeien tot kanker (baarmoederhals, vulva, keel anus, penis)

Screening : Medisch onderzoek op wratten en uitstrijkje voor precancereuze letsels

Behandeling : Verwijderen van wratten of precancereuze letsels (zalf, vloeibare stikstof zuur, laser...)

Bijzonderheden : het virus wordt vaak binnen 1 tot 3 jaar op natuurlijke wijze door het lichaam geëlimineerd. Symptomen kunnen maanden of zelfs jaren na de infectie optreden !

Bescherming : Vaccinatie wordt sterk aanbevolen voor iedereen en wordt terugbetaald tot en met de leeftijd van 18 jaar. Het condoom* en latex vierkantje** helpen het risico op blootstelling aan HPV verminderen, maar bieden geen volledige bescherming omdat ze niet het hele genitale gebied bedekken

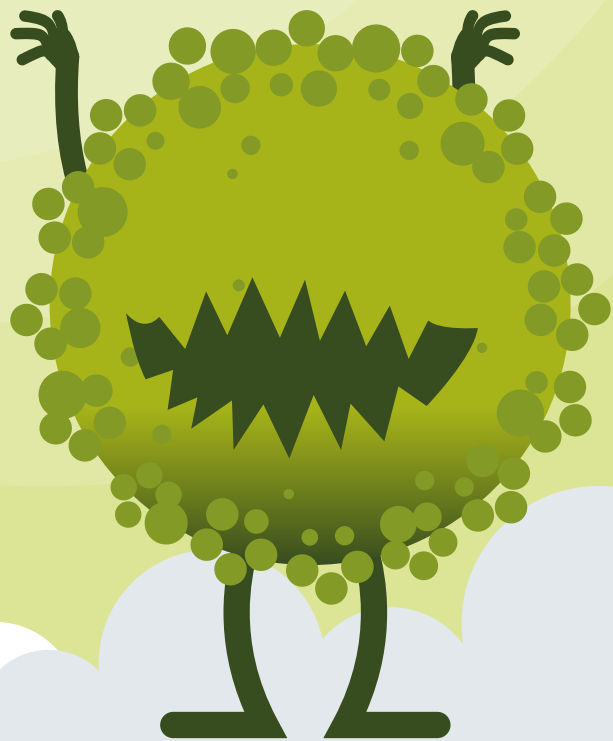
Aanbeveling : Het is raadzaam om elke 3 jaar of in geval van letsels een (terugbetaald) baarmoederhalsuitstrijkje te laten maken. Als je regelmatig anale seks hebt, kan een regelmatig onderzoek door een proctoloog worden aanbevolen

Meer informatie op www.depistage.be
en www.hpv.be

* Zie pagina 11

** Cf. woordenlijst – zie pagina 42

HERPÈS

Identiteitsfiche : HERPES

Type : Virus

Symptomen : Letsels/knobbeltjes in "opflakkingen". Zeer pijnlijk bij de eerste infectie

Gevolgen : Meer of minder frequente en aanzienlijke recidieven, impact op intiem en seksueel leven

Screening : Medisch onderzoek bij duidelijke symptomen en uitstrijkje

Behandeling : Er is een antivirale* behandeling beschikbaar om opflakkingen te verminderen

Bijzonderheid : Eenmaal besmet, blijft iemand levenslang drager van herpes. Op enkele zeldzame uitzonderingen na vindt overdracht alleen plaats tijdens opflakkingen

Bescherming : Het condoom** en latex vierkantje** verminderen het risico op blootstelling, maar bieden geen volledige bescherming. Vermijd het aanraken van letsels/knobbeltjes

Aanbeveling : Bij herpes voor of tijdens de zwangerschap is het raadzaam een gynaecoloog te raadplegen om besmetting van de baby tijdens de bevalling te voorkomen

Meer informatie op www.depistage.be

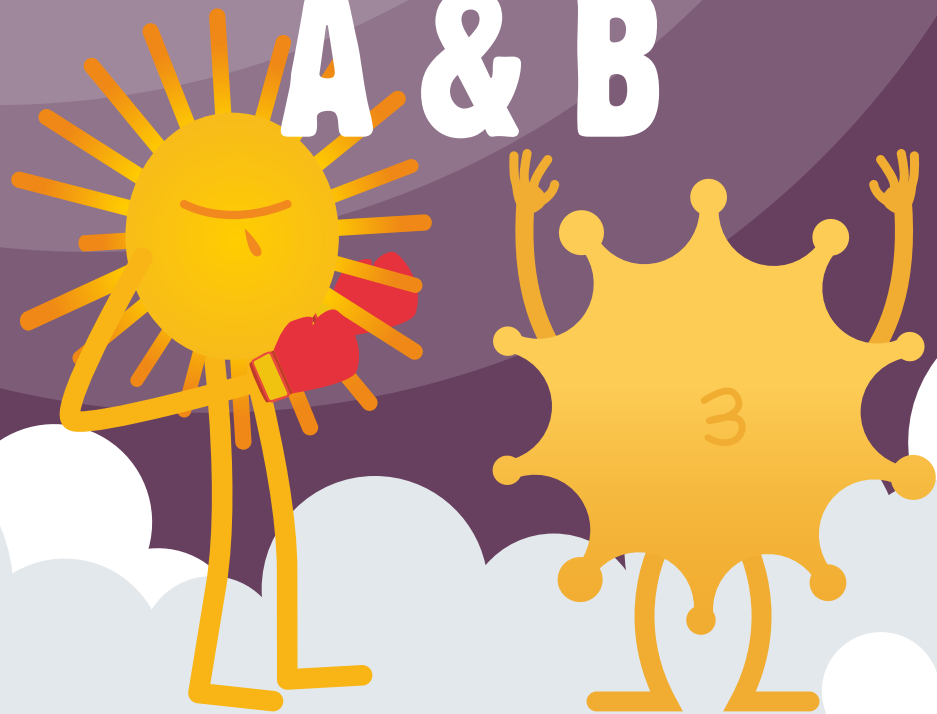
* Cf. woordenlijst – zie pagina 42

** Zie pagina 11

*** Cf. woordenlijst – zie pagina 42

HEPATITIS

A & B

identiteitsfiche: HEPATITES A en B

Type : Virus

Symptomen : In de meeste gevallen zijn er geen symptomen. In andere gevallen kan de acute fase bestaan uit koorts, misselijkheid, spier- of buikpijn of geelzucht. In het geval van chronische hepatitis B kan ook terugkerende vermoeidheid worden waargenomen

Gevolgen : In de meeste gevallen zijn er geen gevolgen omdat het hepatitis A- of B-virus zichzelf elimineert (genezing).
Bij chronische vormen van hepatitis B: leverziekte, cirrose, kanker en overlijden

Screening : Bloedtest en RDT*.

Behandeling : Hepatitis A: het virus verdwijnt vanzelf en er zijn behandelingen om de symptomen te verlichten. Chronische hepatitis B: er bestaat een orale behandeling

Bescherming : Er is een vaccin voor hepatitis A en B. Hepatitis A: vermijd contact tussen de mond en de ontlasting (latex vierkant** voor anilingus). Hepatitis B :
uitwendig** of inwendig** condoom en latex vierkant**

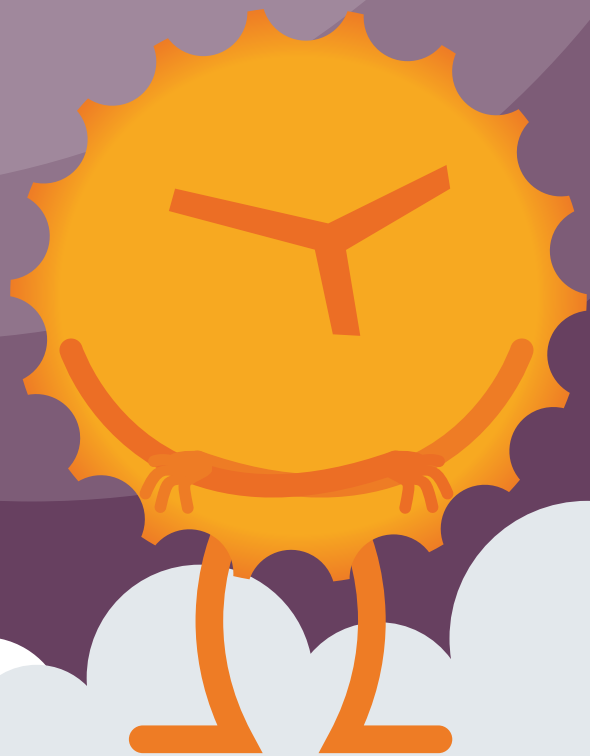
Aanbevelingen : Hepatitis A wordt overgedragen door contact tussen de mond en ontlasting. Orale seks na anale geslachtsgemeenschap kan het risico op overdracht van hepatitis A vergroten.
Hepatitis B : gebruik steriele apparatuur voor eenmalig gebruik voor tatoeages, piercings, injecties of snuiven. Deel geen toiletartikelen (tandenborstels, pincetten, scheermesjes, enz.)

Meer informatie op www.depistage.be

* Cf. woordenlijst – zie pagina 42

** Zie pagina 11

HEPATITIS C

Identiteitsfiche: HEPATITIS C

Type : Virus

Symptomen : In de meeste gevallen zijn er geen symptomen. In andere gevallen kan de acute fase bestaan uit koorts, misselijkheid, spier- of buikpijn of geelzucht

Gevolgen : Verdwijnt spontaan in sommige gevallen, maar bij chronische vormen van hepatitis C: leverziekte, cirrose, kanker en overlijden

Screening : Bloedtest en RDT*

Behandeling : Orale antivirale middelen** gedurende 2 tot 3 maanden om het virus te elimineren. Beschikbaar voor alle mensen met chronische hepatitis C

Bescherming : Uitwendig*** of inwendig*** condoom en latex pleister***, gebruik van steriele rietjes/spuiten voor eenmalig gebruik

Aanbevelingen : Vermijd contact tussen besmet bloed en uw eigen bloed (open wonden, injecties). Tatoeages en piercings moeten worden uitgevoerd met gesteriliseerd materiaal voor eenmalig gebruik. Deel nooit je injectie- of snuifspullen (gebruik bijvoorbeeld geen briefje) of je toiletspullen (scheermesjes en/of pincetten) met anderen. Anale seks kan een risico vormen voor hepatitis C, net als fisting** of andere praktijken waarbij bloed aanwezig is

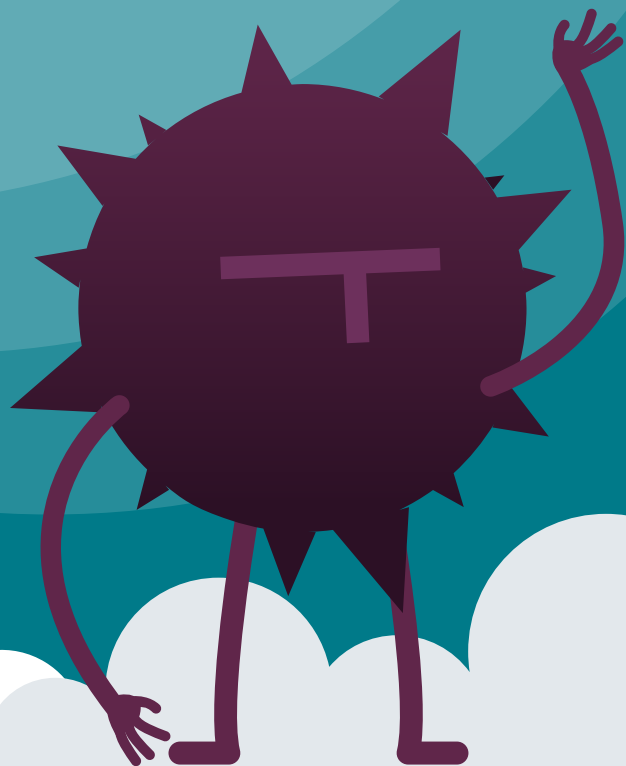
Meer informatie op www.depistage.be

* Rapid diagnostic test – zie pagina 12

** Cf. woordenlijst – zie pagina 42

*** Zie pagina 11

HIV/AIDS

Fiche d'identité : VIH/SIDA

Type : Virus

Symptomen : In de meeste gevallen zijn er geen symptomen. In andere gevallen treden huiduitslag en/of griepachtige symptomen (koorts, vermoeidheid, gezwollen klieren, enz.) op. Deze symptomen treden op in de eerste weken na de besmetting

Gevolgen (verminderd wanneer onder behandeling) : infecties veroorzaakt door een daling van de immuniteit, hart- en vaatziekten, kanker. Dood als er geen behandeling is

Screening : Bloedtest en sneltest beschikbaar (RDT* en zelftest)

Behandeling : Indien een behandeling voorgeschreven wordt, kan deze de voortgang van het virus stoppen en het ontstaan van verschillende infecties voorkomen, maar ze kan geen definitieve genezing bieden

Bijzonderheid : Een hiv-positief persoon die behandeld wordt en wiens viral load ondetecteerbaar is, kan het virus niet langer overdragen via seksueel contact**

Bescherming : Uitwendig*** of inwendig*** condoom . Vermijd contact tussen besmette vloeistoffen (bloed, sperma, pre-seminaal vocht, vaginale afscheidingen, moedermelk) en een open wond of slijmvlies. Preventieve behandeling (PrEP**) en noodbehandeling (PEP**) bij risicogedrag

Aanbeveling : De tijd tussen het moment waarop iemand besmet raakt met hiv en het moment waarop dit door screening wordt ontdekt, is over het algemeen erg lang (tot enkele jaren). Vergeet dus niet om je regelmatig te laten testen, zelfs als je geen symptomen hebt

Meer informatie op www.depistage.be

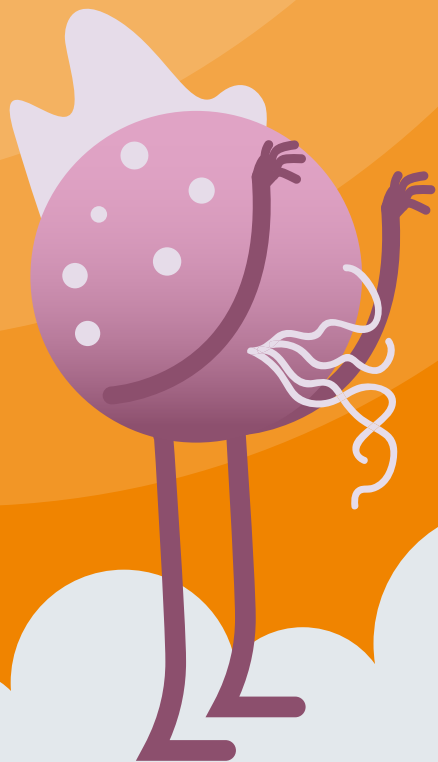
* Zie pagina 12

** Zie pagina 13

*** Zie pagina 11

**** Cf. woordenlijst – zie pagina 42

TRICHOMONAS

Identiteitsfiche: TRICHOMONAS

Type : Parasiet

Symptomen : Geurende en gekleurde vaginale afscheiding, jeuk, branderig gevoel bij het plassen. Vaginale symptomen komen vaak voor (80% van de gevallen), maar in 90% van de gevallen zijn er geen symptomen ter hoogte van de penis

Gevolgen : Vroeggeboorte, sterk verhoogd risico op het oplopen van andere soa's

Screening : Vaginaal of urethraal uitstrijkje, urinestaal indien duidelijke symptomen

Behandeling : Antibiotica

Bescherming : Uitwendig* of inwendig* condoom

Aanbeveling : Screening is niet systematisch en wordt uitgevoerd op basis van symptomen

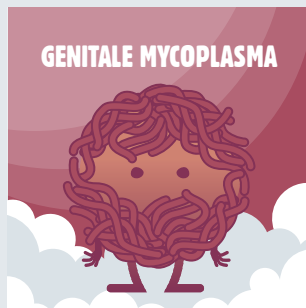
Meer informatie op www.depistage.be

* Zie pagina 11

De “nieuwkomer”

Genitale mycoplasma is een soa die minder vaak voorkomt in België. Screening wordt alleen aanbevolen als er symptomen zijn. Een positief resultaat voor genitale mycoplasma betekent niet altijd dat behandeling nodig is.

Soa of niet ?

Mycose tast ook de genitaliën aan, maar wordt meestal niet seksueel overgedragen. Raadpleeg je arts als je iets ongewoons opmerkt.

Schurft en schaamluizen

Schurft en schaamluizen kunnen ook worden overgedragen door seksueel contact. De gevolgen zijn meestal niet ernstig, maar ze kunnen erg vervelend zijn.

Meer informatie op www.depistage.be

EROVER PRATEN

• O'YES

02 303 82 14
hello@o-yes.be

• EXÆQUO

(Mannen die seksuele relaties hebben met mannen)
02 736 28 61
info@exaequo.be

• Platform Aids-preventie

02 733 72 99
info@preventionsida.org

• Genres Pluriels

(Bewustmaking en verdediging van de rechten van transgenders en interseksuelen)
0487 63 23 43
contact@genrespluriels.be

• Aids Info Hulp

(Telefonische hulplijn van 18.00 tot 21.00 uur)
0800 20 120
aide.info.sida@gmail.com

• Centre S Liège

04 287 67 00
info@centre-s.be

• SIDA IST Charleroi Mons

071 92 54 10
sidamons@skynet.be

• Service de Santé Affective, Sexuelle et de Réduction des Risques (Namen)

081 77 68 20

HOE ZICH LATEN TESTEN ?

Een bloedtest is niet voldoende **om alle soa's op te sporen**. Zoals je in de tabel hieronder kunt zien, **zijn er andere tests** (uitstrijkje, klinisch onderzoek en urinestaal) nodig om soa's zoals chlamydia, gonorroe of HPV op te sporen, die tot de meest voorkomende infecties bij jongeren behoren.

Deze tabel geeft algemene informatie; in sommige gevallen kan aanvullend medisch onderzoek nodig zijn. Als je in een relatie geen enkel beschermingsmiddel wilt gebruiken, **moet iedereen op alle soa's worden getest**.

Als de testen negatief zijn en je hebt een vaste relatie met één persoon, dan kan je stoppen met het gebruik van beschermende middelen (condooms, etc.)!

N.B.: kies indien nodig een anticonceptiemethode. (www.moncontraceptif.be).

SOORTEN TESTS PER SOA

BLOEDAFNAME		MEDISCH ONDERZOEK		
INTAKE BLOEDTEST	TEST MET ONMIDDELLIJKE RESULTATEN	SYMPTOMEN KLINISCH	BEMONSTERING (UITSTRIJKJES, ...)	BEMONSTERING URINE
HIV/AIDS	HIV/AIDS			
HEPATITIS A				
HEPATITIS B				
HEPATITIS C	HEPATITIS C			
SYFILIS	SYFILIS	SYFILIS		
		HERPÈS GÉNITAL		
		HPV/PAPILLOMAVIRUS	HPV/PAPILLOMAVIRUS*	
		CHLAMYDIA	CHLAMYDIA	CHLAMYDIA
		GONORRHOEA	GONORRHOEA	GONORRHOEA
		TRICHOMONAS	TRICHOMONAS	

* In België wordt een baarmoederhalsuitstrijkje om de drie jaar aanbevolen en vergoed tussen 25 en 64 jaar.

In het geval van klinische symptomen moet de infectie nog worden bevestigd door verder onderzoek.

WAAR KAN IK MIJ LATEN TESTEN?

- In een **centrum gespecialiseerd** in hiv en soa's ;
- In een **centrum voor gezinsplanning** : vind het centrum dat voor jou geschikt is op www.loveattitude.be ;
- Bij bepaalde **gespecialiseerde verenigingen**
- **Zelftests voor hiv** zijn ook verkrijgbaar in de apotheek.

- Bij je **huisarts of gynaecoloog**, en afhankelijk van de praktijk of klinische symptomen: **uroloog, KNO-arts, dermatoloog, proctoloog**, enz. ;
  - **LGBTQIA+*** mensen en mensen met hiv kunnen terecht op de volgende sites :
    - www.trestresbonmedecin.be
(Voor mannen die seksuele relaties hebben met andere mannen en seropositieve mannen die seksuele relaties hebben met andere mannen**)
    - www.gotogyneco.be
(Voor vrouwen die seksuele relaties hebben met anderen vrouwen***)
    - www.genrespluriels.be
(Trans en Inter Belgisch Psycho-medisch-sociaal Netwerk)

LGBTQIA+* : Lesbisch, gay, bi, trans, queer, interseks en meer
HSH** : mannen die seksuele relaties hebben met andere mannen
FSF*** : vrouwen die seksuele relaties hebben met anderen vrouwen

Centra gespecialiseerd in hiv en soa's : Zie de openingsuren op de website van elk centrum

- **CENTRE MIA** - Met en zonder afspraak
- Hoogstraat 290 (gebouw 900)
- 1000 Brussel
- ▲ 02 535 31 77

- ▲ **ERASME** - Op afspraak
- ▲ Lennikroute, 808
- 1070 Anderlecht
- 02 555 74 84 (option 2)
- prevention@erasme.ulb.ac.be

- **CLINQUES ST LUC** - Op afspraak
- ▲ Hippocraatlaan, 10
- ▲ 1200 Sint-Lambrechts-Woluwe
- 02 764 21 56

- **S KLINIEK UZ BRUSSEL** - Op afspraak
- ▲ Laerbeeklaan 101
- ▲ 1090 Jette
- 02 477 60 01
- rendezvous_infectiologie@uzbrussel.be

- **CENTRE RÉFÉRENCE VIH LIÈGE** - Op afspraak
- ▲ Kade Godefroid Kurth, 45
- ▲ 4020 Luik
- 04 287 67 00
- centre-s.be/rendezvous/

- **CHU CHARLEROI** - Op afspraak
- Brusselsesteenweg, 140 - 6042 Lodelinsart 6000 Charleroi
- ▲ 071 92 23 07
- ▲

- **CHU MONT GODINNE** - Op afspraak
- Gaston Thérasselaan, 1
- ▲ 5530 Yvoir
- ▲ 081 42 38 22 24

- **HÔPITAL D'ARLON** - Op afspraak
- Rue des Déportés, 137
- ▲ 6700 Aarlen
- ▲ 063 55 15 28

- **CHU HELORA** - Op afspraak
- Bv. Kennedy, 2
- ▲ 7000 Bergen
- ▲ 065 41 41 41

Anonieme en gratis hiv-test ■

Volledige soa-test ■

Hiv-sneltest ■

Snelle syfilis-test ■

PrEP ▲

PEP ▲

■ Hepatitis C sneltest

● Specifiek voor mannen die seks hebben met mannen

● Huis specifiek voor sekswerk

● Speciaal welkom voor migranten

● Specifieke diensten voor trans* en inter* personen

● Specifieke diensten voor lesbiennes, bi's, ... personen

JE VINDT
ALLE GEGEVENS
OP WWW.DEPISTAGE.BE

Brussel en Wallonië :

PROJET BETESTED

- Partnercentra voor gezinsplanning
- www.betested.be

EXAEQUO - Op afspraak

- Lievrouwbroerstraat, 20
- 1000 Brussel
- 02 736 28 61
- www.exaequo.be

MAISON ARC EN CIEL DE LA SANTÉ –

- GRANDS CARMES** - Op afspraak
- Medisch centrum voor LGBTQIA+ mensen
- Rue des Grands Carmes, 20
- 1000 Bruxelles
- www.macs.brussels

Brussels Hoofdstedelijk Gewest :

EPICENTRE - Op afspraak

- Rue du Fort, 85B
- 1060 Saint Gilles
- www.epicentre.brussels

AIDS INFO HULP - Zonder afspraak

- Duquesnoystraat, 45
- 1000 Brussel
- 02 514 29 65
- www.aideinfosida.be

PLATFORM AIDS-PREVENTIE - Op afspraak

- Alleen voor Afro-Latijns-Caribische gemeenschappen.
- Oud Korenhuis 29,
- 1000 Brussel
- 02 733 72 99
- 0467 807 879
- www.cool-and-safe.org

ALIAS - Zonder afspraak

- (Uitsluitend werk van mannen met seksuele relaties met andere mannen en trans*)
- Kolenmarkt, 33
- 1000 Brussel
- www.alias.brussels/contacts

RÉSEAU HÉPATITE C - Op afspraak

- Hoogstraat, 322
- 1000 Brussel
- 02 506 70 92
- sampas@stpierre-bru.be
- www.reseauhepatitec.be

Henegouwen :

SIDA IST CHARLEROI MONS - Op afspraak

- Bv Zoé Drion, 1
- 6000 Charleroi
- 071 92 54 10
- www.sida-charleroimons.be

CHU TIVOLI - Op afspraak

- Avenue Max Buset 34,
- 7100 La Louvière
- 064 27 62 81
- www.chu-tivoli.be/consultations/infectiologie/

ENKEL VOOR INWONERS VAN MOESKROEN

EN KORTRIJK :

- CH DRON - met of zonder afspraak
- Rue du Président Coty, 155
- 59208 Tourcoing
- Frankrijk
- + 33 3 20 69 46 04

Anonieme en gratis hiv-test ■

Volledige soa-test ■

Hiv-sneltest ■

Snelle syfilis-test ■

PrEP ▲

PEP ▲

■ Hepatitis C sneltest

● Specifiek voor mannen die seks hebben met mannen

● Huis specifiek voor sekswerk

● Speciaal welkom voor migranten

● Specifieke diensten voor trans* en inter* personen

● Specifieke diensten voor lesbiennes, bi's, ... personen

Luik :

CENTRE S LIÈGE - Op afspraak

- Rue des Fontaines-Roland, 29
- 4000 Luik
- 04 287 67 00
- centre-s.be/rendezvous/

TEST&VOUS - Op afspraak

- Rue Xhavée, 21
- 4800 Verviers
- (Ingang via de parking van het gemeenschappelijk zwembad)
- 087 39 89 41

CHR VERVIERS - Op afspraak

- Rue du Parc, 29
- 4800 Verviers
- Raadplegingen: 087 21 26 54
- www.chrverviere.be

Namen :

- **SASER** - Op afspraak
■ Rue Docteur Haibe, 4
5002 Saint-Servais
081 77 68 20
saserprovince.namur.be
www.lesaser.jimdo.com
- **CHR de Namur** - Op afspraak
▲ Avenue Albert Ier, 185
5000 Namen
081 72 69 05

Waals-Brabant :

- **Passerelle Santé** - Op afspraak
Rue du Val Saint-Lambert, 10
1348 Louvain-la-Neuve
010 68 89 80
- **Polyclinique de LLN** - Op afspraak
▲ Rue du traité de Rome, 5
1348 Louvain-la-Neuve
010 23 25 70
- **Clinique Saint Pierre** - Op afspraak
▲ Avenue Reine Fabiola, 9
▲ 1340 Ottignies
010 437 370
www.csपो.be/rendez-vous
- **Maison Médicale de Limal** - Op afspraak
Rue Joséphine Rauscent, 16
1300 Limal (Waver)
010 56 04 60

Luxemburg :

- **MAC de la province de Luxembourg** - Op afspraak
● Avenue Bouvier, 87
● 6760 Virton
● 063 22 35 55
● 0471 49 80 53
- **Drugs'care Infos-Services** - Op afspraak
■ Rue Joseph Netzer, 37
● 6700 Aarlen
● 063 23 05 00
● 0496 18 92 64

En in Vlaanderen ?

- **Helpcenter Institute of Tropical Medicine** - Op afspraak
● Kronenburgstraat, 43
● 2000 Antwerpen
● 03 247 66 66
www.itg.be/E/helpcenter

Voor andere centra in Vlaanderen :

www.allesoverseks.be

Anonieme en gratis hiv-test ■

Volledige soa-test ■

Hiv-sneltest ■

Snelle syfilis-test ■

PrEP ▲

PEP ▲

■ Hepatitis C sneltest

● Specifiek voor mannen die seks hebben met mannen

● Huis specifiek voor seksswerk

● Speciaal welkom voor migranten

● Specifieke diensten voor trans* en inter* personen

● Specifieke diensten voor lesbiennes, bi's, ... personen

Woordenlijst

ANTIVIRALE MIDDELEN

Antivirale middelen zijn moleculen die bestemd zijn om tegen een virus te werken. Ze worden dus gebruikt bij een virale infectie.

ANILINGUS

Seksuele handeling waarbij de anus met de mond wordt gestimuleerd.

BACTERIE

Levend microscopisch organisme dat een ziekte kan veroorzaken als het niet behandeld wordt met antibiotica.

LATEX VIERKANT

Zacht en soms geparfumeerd vierkant in latex of in polyurethaan, om tussen de mond en de vulva/anus te plaatsen om een besmetting met bepaalde soa's te vermijden.

CHANCRE

Zweer of holle, pijnloze wonde van de huid of de slijmvliezen.

CIRROSE

Ziekte van de lever, gekenmerkt door een verandering van de levercellen en een slechte werking van deze cellen.

CONDYLOMEN

Wratjes op de genitale organen, symptomen van een HPV-besmetting.

CUNNILINGUS

Mond-genitale seksuele handeling waarbij de vulva met de mond wordt gestimuleerd.

FELLATIO

Mond-genitale seksuele handeling waarbij de penis met de mond wordt gestimuleerd.

FISTING

Fist-fucking is een seksuele handeling waarbij de vagina of de anus met de vuist/hand gepentreerd wordt.

UITSTRIJKJE

Screening door het afnemen van cellen uit de keel, de urethra, de anus, de vagina of de baarmoederhals.

LAESIE

Beschadiging van een cel, weefsel of orgaan (wond, verwonding, enz.).

LGV

LymfoGranuloma Venereum, ook bekend als de ziekte van Nicolas-Favre. Kwaadaardige vorm van een zeer virulente chlamydia.

SEMINAAL VOCHT

Pre-ejaculatoire vloeistof, het natuurlijke smeermiddel van de penis, dat spermatozoiden of bacteriën/virussen kan bevatten. Het is aanwezig vanaf het moment van erectie en wordt beschouwd als een besmettelijke vloeistof voor soa's.

SLIJMVLIEZEN

Membranen die bepaalde lichaamsholten bekleden (oog, mond, neus, anus, binnenkant van vulva, vagina, eikel). Dunner, kwetsbaarder en doordringbaarder dan de huid, constant warm en vochtig. Ze zijn een toegangspoort tot soa's.

RISICO'S NEMEN

Risico's nemen omvat onbeschermd seksuele gemeenschap (met of zonder penetratie), het delen van een gebruikte spuit of snuifmateriaal, contact hebben met een laesie, enzovoort.

PrEP

Pre-expositie Profylaxe, een hiv-preventiestrategie. Preventieve medicatie tegen hiv, aangeboden aan mensen die handelingen uitvoeren waarbij ze risico lopen op besmetting met het virus. Vereist medische opvolging.

SYMPTOMEN

Uitingen, tekenen van een ziekte.

RDT

Rapid Diagnostic Test (sneltest). In het geval van hiv wordt een druppel bloed uit de vinger genomen en in contact gebracht met reactieve producten. Deze test kan 3 maanden na het nemen van een risico worden uitgevoerd; als het resultaat reactief is, moet het worden bevestigd met een bloedonderzoek.

PEP

PEP is de afkorting van post-expositie profylaxe. Het gaat om een dringende behandeling om hiv-infectie na risicogedrag te voorkomen.

VESIKEL

In het geval van genitale herpes: kleine bultjes gevuld met zeer besmettelijke vloeistof.

VIRUS

Een microscopisch organisme, kleiner dan een bacterie, dat de cellen van het menselijk lichaam infecteert en een ziekte kan veroorzaken.

VULVA

Uitwendige geslachtsorganen van de vrouw (clitoris, binnenste en buitenste schaamlippen, urine- en vaginale openingen).

DE VERENIGINGEN ACHTER HET PROJECT

O'YES is een vzw die in 2009 is opgericht door jongeren voor jongeren en sinds 2013 erkend is als jongerenorganisatie (JO).

De organisatie is actief op het gebied van gezondheidsvoorlichting en -bevordering. Haar missie is om jongeren bewust te maken van seksuele gezondheid door middel van peer educatie, om zo attitudes te veranderen en gedrag op de lange termijn te verbeteren.

Exæquo is de gezondheidsvereniging voor alle mannen die seksuele contacten hebben met mannen.

Hier kun je vrijuit praten over je handelingen, screening, hiv-status, PrEP, chemseks en drugsgebruik, zonder angst om veroordeeld te worden en in alle vertrouwelijkheid.

Hier word je geholpen!

WWW.DEPISTAGE.BE :

depistage.be is de eerste Franstalige interassociatie- en interziekenhuiswebsite die alle actuele informatie over screening samenbrengt.

Om de kwaliteit van de informatie in de brochure en op de site te garanderen, hebben we professionals uit de sector samengebracht in een stuurgroep. We willen hen hartelijk bedanken voor deze samenwerking !

LEDEN VAN DE STUURGROEP :

Talrijke verenigingen : Centre S, Aide Info Sida, IST Charleroi-Mons, l'Observatoire du Sida et des Sexualités, la Société Scientifique de Médecine Générale (SSMG), la Fédération Laïque des Centres de Planning Familial, Alias, l'Association des unions des pharmaciens (AUP), Réseaux Hépatite C.

En ziekenhuizen :

Erasmus, CHU St Pierre, Cliniques Universitaires St Luc, CHU Ambroise Paré, CHU Liège, CHU Charleroi, CHU UCL Namur, Vivalia.

IN HET KORT...

Het is belangrijk om te onthouden dat :

- **Iedereen in zijn leven een soa** kan oplopen, ongeacht seksuele geaardheid en seksuele praktijken.
- **Seksuele betastingen, cunnilingus, anilingus, fellatio, vaginale en anale penetratie** zijn allemaal risicovolle handelingen.
- De **meeste soa's geen symptomen hebben**.
- **Het delen van een spuit of rietje soa's** kan overbrengen.

Om een goed seksleven te hebben, vergeet niet om :

- Ervoor te zorgen dat de andere persoon toestemming geeft.
- Je te laten vaccineren tegen HPV en hepatitis A & B.
- Jezelf te beschermen (condooms, screening, behandeling).
- Je telkens te laten testen als je van partner wisselt en na het nemen van risico's.
- Met je partner(s) te communiceren over de risico's die je hebt genomen, de resultaten van je laatste screeningstest, enz.
- Plezier hebben en geven !

Heb je een SOA* ?
Vertel het je partners.
Als je het moeilijk vindt
om het te vertellen,
gebruik dan **Depistage.be/sms**
Het is anoniem en gratis !

DEP STAGE.BE

*SOA : Seksueel overdraagbare aandoening

E. R. : O'YES ASBL - Rue du fort 85, 1060 Saint-Gilles.
Deze brochure is gratis. Versie 2024-2025.
Niet op de openbare weg gooien.

